

AIDAI

Manchonas Šeštadienis, 1946.VIII.10 d. /III metai/ Nr. 184/221/

Iš Taikos Kongreso

Paryžius. Ketvirtadienį Taikos Kongresas buvo susirinkęs pilnatis posėdžio. Per paskutines tris dienas pilnatis posėdžių nebuvo, nes Darbo Tvarkos Komisija turėjo tiksliau nustatyti darbo tvarką. Fai Bidault pasiūlė Darbo Tvarkos Komisijos nutarime priimti, visų Kongreso dalyvių nustebimui, pakilo Molotovas ir iš naujo pradėjo debatus sprendžiamosios balsų daugumos klausimu. Jis pareiškė, kad visi nutarimai, nežiūrint, ar jie bus padaryti 2/3 ar paprasta balsų dauguma, turi būti perduoti keturių užsienių reikalų ministrų Tarybai persvarstyti. Taikos Kongresas turįs padaryti rimtus nutarimus. Molotovas visą atsakomybę už dabartinę sunkią padėtį meta JAV ir Anglijos delegacijoms. Jisai sako, kad Austrijos atstovas Evattas noris įvairiomis kombinacijomis prastumti vakarų blokui naudingus nutarimus. Evattas į tai atrėžė: Molotovas reikalauja paversti niekais te nutarime, kuris priimtas 15 balsų prieš 6. Atrodo, kad Molotova 2/3 balsų dauguma yra užkerėjusi, nes jis ją laiko stipresniu dalyku negu santykį 15:6. Molotovas reikalauja pakeisti karte padarytus nutarimus. Aš jaučiu, kad Molotovas nori mus įbauginti. Jugoslavijos atstovas Kardeli pareiškė, kad, jei bus kitaip nutariama negu 2/3 balsų dauguma, Jugoslavija tik su dideliu rezerva is toliau galės dalyvauti Taikos Kongrese. Jei bus priimta klausimus spręsti paprasta balsų dauguma, tai tos valstybės, kurios priklauso vienam blokui, galės pristesti savo nuomonės kitiems. Britų delegatas pareiškė, kad Molotovo kalba buvusi tik nuobodūs minčių pakartojimas.

"Pavda" išspausdino Byrneso kalbą

Maskva /AP/. "Pavda" pirmam puslapyje didelėmis raidėmis iš-

spausdino Byrnes kalbą, kuria jis pasakė antradienį Taikos Kongrese. Vadinasi, Molotovas priėmė Byrneso iššaukima. Po Byrneso kalbos "Pavdoje" buvo įdėta Molotovo kalba.

Franco sako, kad Rusijai rūpi Ispanijos strateginė reikšmė

San Sebastianas /AP/. Franco per priešpiečius, suruoštus aukštų karininkų garbei, pareiškė, kad Rusijai rūpi Ispanija, nes jis yra svarbi kaip strateginė bazė. Jis tvirtina, kad rusų užpuolimas ant Ispanijos, būtų tuo pačiu užpuolimas Anglijos ir vakarų civilizacijos.

Vandenbergas palaiko Byrnesą

Jonia /AP/. Senatorius Vandenbergas vakar pasakė, kad nauji nesutarimai Paryžiaus Taikos Kongrese sudaro dalį procedūros, kuri trukdo bendrai kalbą tarp rytų komunizmo ir vakarų demokratijų.

Vandenbergas pareiškė, kad jis visur pritaria Byrnesui jo ginčuose su Molotovu.

Jis sako, kad Byrnes yra teisingas iššaukęs Molotovą debatuose dėl balsavimo procedūros. Vandenbergas sako, kad tokių nesutarimų buvę daug nuo San Francisko konferencijos. Bet tik pirmą kartą jie iški-
lo viešumon.

Rusų raketos skrenda per Švediją /UP/.

Autoritotingi švedų šaltiniai praneša, kad per ją skrenda raketos kurios, bendru įsitikinimu, yra rusų leidžiamos. Kaip tyrinėjimai parodo, raketos paprastai skrenda per Švediją iš pietų ir žemai padaro platų pusratį link šiaurės rytų, paliesdamos Švedijos vidurinę ir šiaurinę jūros pakraštį ir pranyksta rytų linkme Botnijos ir Baltijos jūrose. Pranešime nurodoma, kad viena raketa nukrito Koelmijaėjo ežere prie Qeverkalikso, pačioje

Švedijos šiaurėje Pionierių daliniai, tam tikrais aparatais jau daugelį savaitių ieškojo tų raketų. Sakoma, kad kariniai sluogsniai nori nusausti ežerą ir išimti raketę, kuri, kaip manoma, nėra sprogsi.

Britai nieko nesako apie Palestinos problemą

Londonas /AP/. Didžioji Britanija oficialiai tyli ir neduoda jokio pareiškimo apie audringą Palestinos problemą, nors gerai informuoti sluogsniai sako, kad ministrų kabinetas duos oficialų pareiškimą per 48 valandas. Kaip manoma, Attlee ir ministrai laukia Trumano atsakymo dėl Palestinos padalinimo į 4 zonas.

JAV rabinas reikalauja vienybės Palestinos klausimu

Londonas /AP/. Baltimorės rabinas Lazaronas pareiškė, kad JAV ir Anglija laikytųsi iš vieno ir priimtų principinį anglosaksų ekspertų projekte padalinti Palestinai ir Arabų ir žydų gyvenamas provincijas. „Jei tai nebus įvykdyta, aš bijau, kad kylantis antisemitizmas čia ir namie, pareiškė Lazaronas vienam pasikalbėjime, dar daugiau išsiplės. Nusistatymas prieš žydus jau pasireiškė ir tuose kraštuose, kurie visuomet buvo žydams draugiški“.

Pašto susisiekimas su užsieniu

Amerikiečių zonos vyriausioji UNRROS būstinė praneša:

1. Tremtiniai, gyvenantieji amerikiečių zonoje, išskyrus Berlyno amerikiečių sektorį, dabar laisvai ir tiesiogiai gali gauti siuntinius iš Amerikos. Tie tremtiniai, kurie Amerikoje turi giminių ar draugų, yra prašomi jiems suteikti tikslius sąrašus.

2. Yra leista į Amerika rašyti laiškus tik šiomis penkiomis kalbomis: anglų, prancūzų, rusų, vokiečių ir lenkų.

Manoma, kad atėityje bus leista dar viena kita kalba.

Laiškus, parašytus kitomis kalbomis, cenzūra grąžina atgal.

3. Yra pastebėta, kad į Ameriką siunčiami laišukai klaidingai adresuojami. Prašoma atkreipti dėmesį į tikslų adresą užrašyme. Ypač yra svarbu, kad miestų ir gatvių vardai būtų tiksliai parašyti.

Tikvėtos laisvės taikos sutartyse

Byrnes gavo Žmogaus Teisių Komiteto raštą, pasirašytą daugelio bažnyčių vadovaujančių asmenų Amerikoje. Šiame rašte Komitetas reikalauja įtraukti į taikos sutartis žmogaus teisių, religijos ir kultūros laisvės garantijas. Vienas JAV Kongreso narys reikalavo, kad į amerikiečių delegaciją įeity ir tikybinių reikalų patarėjai.

Trumpos žinios

- Roma. Žinomų Amerikos žurnalistų grupė Šv. Tėvui pabrėžė šių laikų spaudos atsakomybę. Jie negalėjo skelbti to, kas neteislinga ir kas priešinga taikai.

- Londonas. Britų vyriausybė savo pareiškime dėl ūkinio Vokietijos zonų sujungimo įteikė JAV, Prancūzijos ir Rusijos vyriausybėms. Šiame pareiškime atmetama rusų reikalaujama 2,5 milijardų svarų reparacijų suma.

- Kairas. Arabų lyga atmeta britų pakvietimą dalyvauti konferencijoje Palestinos klausimu. Ši taip pat atmeta britų planą Palestingai padalyti.

Veneva. Jugoslavijos, Graikijos, Lenkijos ir Čekoslovakijos atstovai UNRROS konferencijoje reikalauja ir 1947 m. nenutraukti UNRROS pagalbos jų kraštams.

- Hamburgas. Kompetetingas britų valdininkas pareiškė, kad nuo kovo iki birželio mėn. 70 % maisto importo į Vokietiją turėjo apmokėti britų mokesčių mokesčiai.

- Varšuva. Lenkų krikščionių darbininkų partija sustabdė savo veiklą. Partijos pirmininkas pareiškė, kad vyriausybė neleidusi jai laisvai veikti, kaip tai buvo numatyta Jaltos ir Potsdamo susitarimuose. Be to, daugybė partijos narių esą suimta.

- Valstybės ir bažnyčios santykiai Balkanuose plėtojasi taip, kad bažnyčia visai atskiriama nuo valstybės. Jugoslavijoje civilinė metrikacija privaloma, tikyba dėstoma savanoriškai, bažnytinė žemė nusaivinta ir valstybinė pašalpa bažnyčiai nubraukta.

- Naujorkas. Smarkiai padidėjo studentų skaičius JAV katalikų universitetuose. Vasaros semestruose Paulic Universiteta įsiregistravo 7.675, Fordham Univ. - 16.002 ir

1.250 grįžusių karių, Marquette - 53.006 ir 1.900, Notre Dame - 3468 ir 1800, Boston College - 2.250 ir 700 ir Loyelos univ. - 1800 ir 500 grįžusių karių studentų.

- Hamburgas. Britų žonos socialdemokratų vadas Herbertas Kriedemas pareiškė, kad socialdemokratai yra priešingi ūkiniam imonių suskaldymui, kaip tai daroma rusų zonoje. Po rusai daro rytinėje Vokietijos zonoje, yra ne kas kita, kaip tik pasirengimas kolektivizacijai.

- Frankfurtas. Gen. Clay manė, kad 2/3 visų Lenkijos žydų išvyks į vakarus. Todėl jis kreipėsi į JAV, Britanijos, Prancūzijos ir Italijos vyriausybes, prašydamas jiems padėti. Per artimiausius 3 mėnesius 60.000 žydų atbėgs į vakarus, kad išvengtų apiplėšimų ir teroro. Visi jie nori patekti į Palestiną. Viena kasdien atvyksta 1500-2000 žydų iš Lenkijos ir Čekijos. Lenkijos vyriausybė esanti bejėgė prieš antisemitinį sąjūdį.

Margasis mūsų gyvenimas

- VIII.4 d. Freimane stovykloje įvyko 5 gimnazijų sporto varžybos, kuriose lietuviai gimnazistai gerai pasirodė. Rezultatai yra tokie:

Uolius i aukštį: 1. Urbanavičiūtė /Liet./ 1,27 m. 2. Staugaitytė /Liet./ 3. Niedra /latv./.

Atulys mergaitėms: 1. Ramonaitė /Liet./ 7.75 m., 2. Karklinja /latv./ 3. Niedra /latv./.

Uolius i toli berniukams: 1. Rimkus /Liet./ 5.76 m., 2. Jelek /ukrain./ 3. Filipovič /Jugosl./.

Atulys berniukams: 1. Naras /Liet./ 11,50 m., 2. Filipovič /Jugosl./, 3. Nagirnių /ukr./.

Prešini laimėjo lietuvių gimnazijos komanda, tinklini - rusų.

Lietuvių gimnazijos sportiniam gyvenimui vadovauja žinomas lengvatletas mok. KERNIUS.

Paroda Freimane /Munchene/

Šio mėn. 8 diena Freimane stovykloje atidaryta stovyklos gyventojų paroda.

Paroda truks iki rugpiučio 12 d. Ja proga įvyks meniniai pasirodymai 9 diena rusų, 10 - ukrainiečių, 11 - jugoslavų ir 12 - Baltijos tautų.

Kiekviena tauta turi savo skyrių. Be to, dar įrengta skautų, spaudos, daržininkystės ir amatų skyriai.

Kiekviena diena nuo 17 iki 19 val. stovyklos stadione vyksta sportas. Stovyklos rajone įrengta karuselės, supynės, šaudyklos, specialiai parodos kantina ir kitos pramogos.

Visi kviečiami ko gausiausiai atsilankyti.

Ieškojimas

- Jonas Arštikys 81G-411417/L/
USPWE 9731
NAPLES ITALY

ieško savo giminių ir pažįstamų nuo Kėdainių.

Naujasis teroras Pragoje /tėsinys/

Po savaitės pas pulkininką pristatė du rusai, norėdami sužinoti, kodėl jis daugiau nebenešioja raundonosios žvaigždės. O gal jis pakeitė savo nusistatymą apie Sovietų Rusiją? Ką jis iš tikrųjų galvoja apie rusus? Ar jis turi draugų? Kur jie dabar randasi? Ką jo draugai veikė per vokiečių okupaciją?... Pagaliau rusų agentai išsinešdino. Pulkininkas nuo to "malonaus vizito" visa laiką yra labai susigružęs ir susirūpinęs.

Vienas Čekoslovakijos ministras neseniai pasiskundė Pragos komendantui, kodėl ji visa laiką kaip šešėlis seka NEVD. Komendantas /generolas/, labai pasipiktinęs, suriko ministrui: "Ka jūs norite tuo pasakyti? Jus saugo, bet neseka!" Benešas vadovaujamos socialistų partijos nariai yra uoliau "globojami", negu kitų dviejų ne komunistinių partijų nariai. Rusai puikiai suprato, jei būtų leisti slapti ir laisvi rinkimai, socialistai taptų stipriausia Čekoslovakijos partija. Rusams tai yra krislas akyje. Socialistų partija yra už kairiojo sparno demokratiją, o užsienių politikoje jie orientuojasi į "rytus". Bet vienas vadovaujančiųjų asmenų man konfidencialiai pareiškė: Oficialiai mes galime kalbėti ir veikti ka tik norime. Aš pastebėjau viešose susirinkimuose, kad čekai vengia laisvai kalbėti, kaip pirmiau. Jie žino, kad NEVD visą laiką seka. Spauda irgi bijo rašyti. Vedamieji straipsniai yra santūrus iki nuobodumo. Redaktoriai žino, jei nebus atsargūs, NEVD juos pažabos. Daugeli jų persekiojo gestapas, savaime suprantama, jie rūpinosi nesusipažinti ir su nauja

